

SÖKANDE

Dalby Takmontage AB, 556649-2541
Box 3
247 23 Dalby

Ombud: advokaten Viktoria Edelman och jur. kand. Maja Löfgren
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPARTER

1. Bostads AB Svedalahem, 556201-2517
2. Svedala Exploaterings AB, 556191-3715
Bankgatan 20
233 31 Svedala

Ombud: advokaterna Emma Broddesson och Ulf Yxklinten
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

3. Skånska Tak Entreprenad, 556618-0849
Box 97
275 22 Sjöbo

4. Täta Tak Entreprenad Sverige AB, 556558-3324
Maskinistgatan 14
253 51 Påarp

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Dalby Takmontage AB:s ansökan om ingripande enligt LOU och förordnar att Bostads AB Svedalahems och Svedala Exploaterings AB:s upphandling avseende ramavtal för underhållsarbete takpapplägningsentreprenad får avslutas först sedan rättelse har skett genom förnyad anbudsutvärdering. Vid den förnyade anbudsutvärderingen får anbudet från Skånska Tak Entreprenad och Täta Tak Entreprenad Sverige AB inte beaktas.

Dok.Id 333467

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Bostads AB Svedalahem (Svedalahem) och Svedala Exploaterings AB (SVEDAB) genomför upphandling avseende ramavtal för underhållsarbete takpappsläggningssentreprenad. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande i LOU. Enligt tilldelningsbeslut den 18 maj 2016 ska uppdraget tilldelas följande rangordnade leverantörer:

1. Täta Tak Entreprenad Sverige AB (Täta Tak)
2. Skånska Tak Entreprenad AB (Skånska Tak)
3. Dalby Takmontage AB

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Dalby Takmontage AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska rättas på så vis att förnyad anbudsutvärdering genomförs där anbuderna från Täta Tak och Skånska Tak inte ska tas upp till utvärdering.

Till grund för ansökan anförs i huvudsak följande. Svedalahem och SVEDAB har tilldelat Täta Tak och Skånska Tak kontrakt trots att bolagens anbud inte uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen. Genom att utvärdera anbuderna trots bristerna har Svedalahem och SVEDAB brutit mot 1 kap. 9 § LOU och de grundläggande principerna om lika-behandling och transparens. Om bolagens anbud hade förkastats som de rätteligen skulle ha gjort hade Dalby Takmontage AB rangordnats som nummer ett istället för nummer tre i ramavtalet. Bristerna i upphandlingen har således medfört att bolaget riskerar att lida skada.

I förfrågnings-underlaget anges under AFB.534 *Teknisk förmåga och kapacitet* bl.a. att till anbudet ska bifogas "Beskrivning av affärs-verksamheten, som skall vara ett TIB-Auktoriserat företag eller

auktorisation från ett motsvarande företag [...]. Det är således ett obligatoriskt krav i upphandlingen att anbudsgivare ska inneha TIB-Auktorisation eller motsvarande auktorisation för att anbudet ska utvärderas.

TIB är tak- och tätskiktsentreprenörernas branschorganisation i Sverige. För att erhålla TIB-Auktorisation ställs krav bl.a. på genomförda utbildningar både avseende företagsledare och avseende tätskiktsmontörer. Vidare krävs bl.a. att samtliga tätskiktsmontörer ska inneha giltigt certifikat avseende Heta Arbeten Tätskikt, att företaget ska uppvisa dokumenterad erfarenhet och tekniskt kunnande m.m.

Varken Täta Tak eller Skånska Tak är TIB-auktoriserade företag. Bolagen har inte heller i sina anbud lämnat uppgifter om att bolagen har auktorisation från ett motsvarande företag. Täta Tak har till anbudet bifogat ”intyg om auktorisation Derbigum-entreprenör” samt ”Auktorisation” från Siplast. Intygen utgör inte en auktorisation som motsvarar en TIB-Auktorisation, utan avser intyg om att Täta Tak av tillverkarna Derbigum och Siplast är auktoriserade att arbeta med tillverkarnas specifika material.

Svedalahem och **SVEDAB** bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Angående Täta Taks auktorisation framgår av bolagets företagspresentation att Täta Taks montörer är specialutbildade i respektive material av Täta Taks leverantörer samt att Täta Tak har certifikat och är partner till Derbigum, Icopal och takpartner till Monier och Velux takfönster. Av bifogade intyg framgår att Täta Tak varit auktoriserad Derbigum-entreprenör sedan 1998 innebärande att alla på företaget har genomgått utbildning arrangerad av Derbigum med fortlöpande information om utveckling av produkter och läggningsteknik. Ett auktorisationsbevis från Siplast innebär bl.a. att företaget är ekonomiskt stabilt och erbjuder högkvalitativa tätskikt, korrekt montering och trygga garantier. Det framgår vidare att det finns

KMA-plan (kvalitet, miljö och arbetsmiljö). Takmontörerna har genomgått Icopals montörsutbildningar. De takmontörer som utför svetsarbeten är certifierade för "Heta Arbeten" och de takmontörer som utför lyft är certifierade för "Säkra Lyft". Av auktorisationsbevis framgår också att Täta Tak har erforderliga försäkringar. Av kriterierna för TIB-Auktorisation framgår exempelvis att minst hälften av tätskiktsmontörerna ska genomgå kurs hos TIB. Av auktorisationsbevis från Siplast framgår att takmontörerna (dvs. samtliga) har genomgått montörsutbildningar. Dessutom har personalen på Täta Tak, enligt företagspresentationen, genomgått specialutbildningar hos Täta Taks övriga leverantörer. Även TIB:s krav på att företaget ska ha kvalitetsledningssystem, miljöpolicy och arbetsmiljöpolicy är uppfyllt av auktorisationsbevis från Siplast då företaget har en KMA-plan. Siplast har även krav på erforderliga försäkringar. Auktorisation från Siplast har även en begränsad giltighetstid. Att TIB-Auktorisation även omfattar en företagsledarkurs innebär inte att Täta Tak inte i alla för upphandlingsföremålet relevanta avseenden inte visat att bolaget uppfyller ställda krav. Sammanfattningsvis är Täta Taks auktorisation från Siplast och Derbigum enligt Svedalahem och SVEDAB motsvarande en TIB-Auktorisation och Täta Taks anbud har därför rätteligen utvärderats.

Angående Skånska Taks auktorisation återfinns i bolagets företagspresentation TIB:s logga, varför Svedalahem och SVEDAB utgått från att bolaget har TIB-Auktorisation. Av företagspresentationen framgår även att bolagets anställda löpande genomgår utbildningar hos bl.a. Derbigum och är certifierade med "Heta Arbeten" och "Säkra Lyft". Med anledning av överprövningen har Svedalahem och SVEDAB begärt att Skånska Tak inkommer med intyg om certifiering och bolaget har inkommit med intyg om att bolaget är auktoriserat hos Derbigum. Svedalahem och SVEDAB vidhåller att Skånska Taks anbud rätteligen har utvärderats då Skånska Tak uppfyller för upphandlingsföremålet relevanta ställda krav.

Syftet med kravet på TIB eller motsvarande är uppställt av Svedalahem och SVEDAB för att försäkra sig om att de antagna entreprenörerna har den tekniska förmågan och kapaciteten som krävs för att de underhållsarbeten som utförs under ramavtalet ska vara av god kvalitet. Det är därför viktigt att framhålla att det är entreprenören som avgör vilken leverantör som ska användas för inköp av material till respektive avropat underhållsarbete, dvs. en entreprenör kan använda sig av material från en leverantör som den har specifik utbildning på.

Dalby Takmontage AB invänder i huvudsak följande. Det måste anses ostridigt i målen att varken Täta Tak eller Skånska Tak är TIB-auktoriserade företag. En auktorisation från en materialtillverkare att auktoriserat bolag kan hantera materialet kan inte motsvara en företagsauktorisation från en oberoende branschorganisation. Även om det skulle vara möjligt att jämföra en auktorisation från en materialtillverkare med en auktorisation från en branschorganisation så framgår det vid en jämförelse att de krav som ställs på ett företag för att erhålla en TIB-auktorisation vida överstiger kraven från Derbigum och Siplast.

En upphandlande myndighet har stor valfrihet att välja vad som ska krävas av en leverantör för att delta i en upphandling. Det är dock inte möjligt för en upphandlande myndighet att i efterhand ändra ett obligatoriskt krav till att passa de anbud som lämnats in. Det är inte heller möjligt att godta anbud som inte uppfyller obligatoriska krav genom att påstå att anbuden uppfyller "för upphandlingsföremålet relevanta ställda krav".

Svedalahem och **SVEDAB** tillägger i huvudsak följande. Det vidhålls att auktorisation från Derbigum och Siplast är motsvarande en TIB-Auktorisation. Majoriteten av de krav som inte återfinns i dessa

auktoriseringer är krav som återfinns i förfrågningsunderlaget som både Täta Tak och Skånska Tak uppfyller. Täta Tak och Skånska Tak uppfyller ställda krav på teknisk förmåga och kapacitet.

Täta Tak bestrider bifall till ansökan. Bolaget åberopar vad Svedalahem och SVEDAB anfört i målen och tillägger i huvudsak följande. Mer än hälften av Täta Taks personal har genomgått kompetensprov och erhållit yrkesbevis via Byggnadsindustrins yrkesnämnd, vilket är ett krav som TIB ställer på auktoriserade företag. Samtlig övrig personal har adekvat erfarenhet. Täta Tak har dokumenterad erfarenhet och kunskaper och är medlem i Sveriges Bygginstrument sedan 1999.

Skånska Tak har avstått från att yttra sig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

Av AFB.52 *Prövning av anbudsgivares lämplighet* framgår att för att ett anbud ska tas upp till prövning skall anbudsgivaren uppfylla bl.a. krav på erfarenhet, teknisk förmåga och kapacitet enligt AFB.524.

I AFB.524 *Teknisk förmåga och kapacitet* anges bl.a. att till anbudet ska bifogas bl.a. beskrivning av affärsverksamheten, som skall vara ett TIB-Auktoriserat företag eller auktorisation från ett motsvarande företag och ansluten till Tätskiktsgarantier i Norden AB eller motsvarande företag.

Förvaltningsrättens bedömning

Dalby Takmontage AB gör gällande att Svedalahem och SVEDAB har brutit mot LOU genom att utvärdera och anta anbuden från Täta Tak och Skånska Tak trots att dessa inte har uppfyllt samtliga uppställda obligatoriska krav i upphandlingen.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

I upphandlingen har det uppställts ett obligatoriskt krav med innebörden att leverantören skall vara ett TIB-Auktoriserat företag eller ha auktorisation från ett motsvarande företag. TIB är tak- och tätskiktstreprenörernas branschorganisation i Sverige.

Såvitt framkommit är varken Täta Tak eller Skånska Tak TIB-Auktoriserade företag. Bolagen har inte heller i sina respektive anbud lämnat uppgifter om att bolagen har auktorisation från ett motsvarande företag. Enligt förvaltningsrättens mening kan en auktorisation från Derbigum och Siplast, som såvitt framgår är materialtillverkare/leverantörer på marknaden, inte anses motsvara en auktorisation från den oberoende branschorganisationen TIB. Förvaltningsrätten gör mot bakgrund härav bedömningen att varken Täta Tak eller Skånska Tak uppfyller det aktuella uppfylla kravet så som det har formulerats av de upphandlande myndigheterna.

Eftersom Täta Tak och Skånska Tak inte har uppfyllt samtliga ställda obligatoriska krav i upphandlingen har Svedalahem och SVEDAB agerat i strid mot såväl transparens- som likabehandlingsprincipen när bolagens anbud har utvärderats och antagits.

Rätten finner således visat att Svedalahem och SVEDAB i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot 1 kap. 9 § LOU. Då Dalby Takmontage AB till följd härav har lidit eller riskerat att lida skada föreligger grund för ingripande mot upphandlingen. Upphandlingen bör rättas genom att förnyad anbudsutvärdering genomförs, i vilken anbuden från Täta Tak eller Skånska Tak inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Anders Mattsson

Lena Palmér har föredragit målen.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa värdag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

